

การศึกษาความต้านทานของโพลีซิลิกอน และอะมอร์ฟัสซิลิกอนหลังการยิงฝังประจุ

Study of poly-Si and a-Si Film Resistance after Implantation

โดย

การุณ แซ่จอก มนตรี แส่นลมุล ชาญเดช หรูนันต์ เอกลักษณ์ เชาว์วิฆารัตน์ อัมพร โพธิ์ไย อธิธิ ฤทธาภรณ์
ศูนย์เทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

51/4 หมู่1 วังตะเคียน อ.เมือง ฉะเชิงเทรา 24000 โทร. 038-857-100 ถึง 9

email: karoon.saejok@nectec.or.th

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อหาชนิดฟิล์ม (Poly -Si และ a-Si) และเงื่อนไข
ไขที่ทำให้ได้ความต้านทานต่ำ เพื่อลดภาระในการยิงฝังประจุ ใน
การสร้าง Poly resistor

เนื้อหา.....

- ➡ 1. บทนำ
- ➡ 2. วิธีการทดลอง
- ➡ 3. ผลการทดลอง
- ➡ 4. การประยุกต์ใช้ในการใช้งาน
- ➡ 5. สรุปผลการทดลอง
- ➡ 6. กิตติกรรมประกาศ

บทนำ.....

- ➡ 1. คุณสมบัติของ Poly Si , a-Si และ Poly resistor
- ➡ 2. หลักการทำงานของกรวยฝังประจุ
- ➡ 3. ความสำคัญของกระแสไอออนที่มีผลต่อการสร้าง
Poly Resistor

1. คุณสมบัติของ Poly Si , a-Si และ Poly resistance

1. Poly Si คือ โครงสร้างของซิลิกอนที่มีผลึกหลายรูปอยู่ด้วยกัน

โดยทั่วไปใช้เครื่อง LPCVD สร้างโดยอุณหภูมิ มากกว่า 600°C

2. a-Si คือ โครงสร้างซิลิกอนที่มีรูปแบบเป็นอสัณฐาน

โดยทั่วไปใช้เครื่อง LPCVD สร้างโดยอุณหภูมิ $500-600^{\circ}\text{C}$

3. Poly Resistor คือ ตัวต้านทานที่สร้างจาก การนำ ฟิล์ม a-Si หรือ Poly Si ไปทำการเจือสารที่ปริมาณสูงเช่น $2 \times 10^{16} \text{ Ion}/\text{cm}^2$ แล้วนำไปทำการ Anneal เพื่อให้เกิดการ Recrystallization และ Activation

2. หลักการของ การยิงฟ่งประจุ

1. กำเนิด กระแสไอออนที่บริเวณ **Arc chamber**

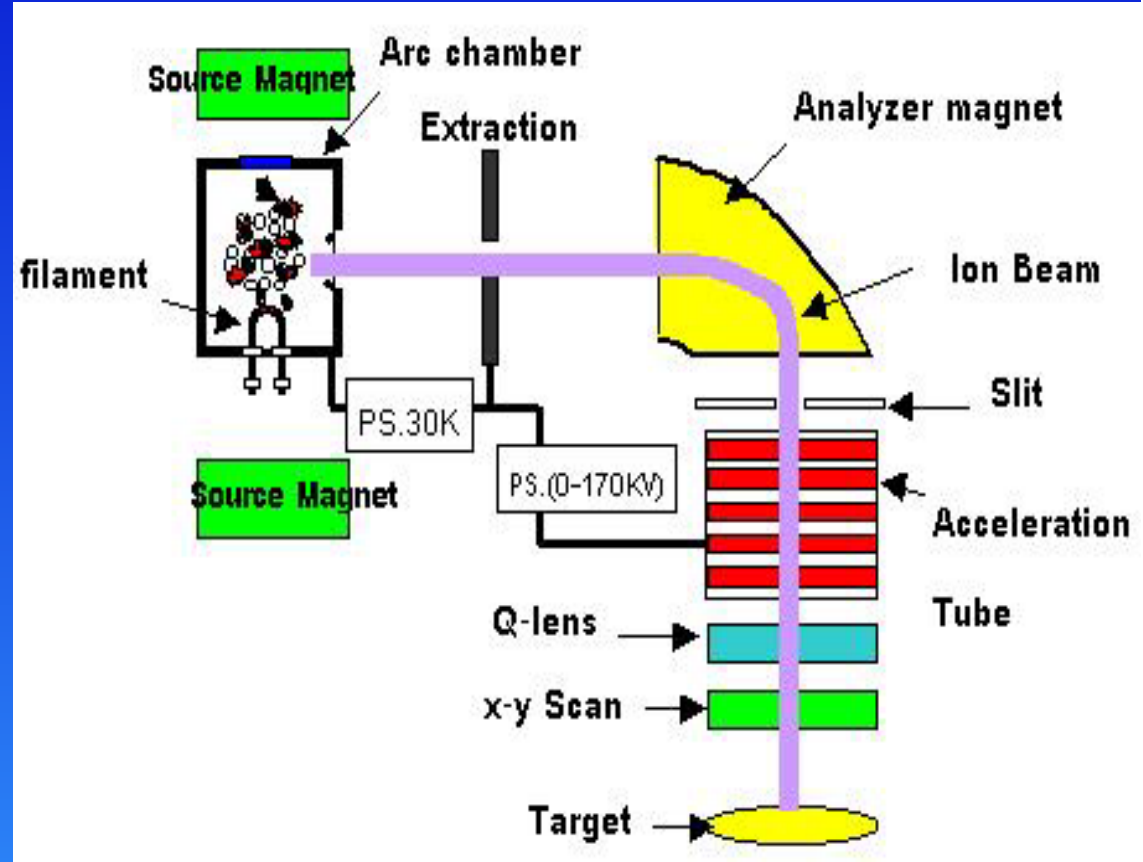
2. กระแสไอออนถูกดึงออกมาด้วยค่าความต่างศักย์ **30kV**

3. ชนิดของกระแสไอออนที่ไม่ต้องการ ถูกกรองออกด้วย **Analyzer Magnet** และ **Slit**

4. ทำให้กระแสไอออนมีพลังงานเพิ่มขึ้น **0-170keV** ด้วย **Acceleration Tube**

5. ควบคุมขนาดกระแสไอออนให้มีขนาดเล็กลงด้วย **Q-len**

6. ควบคุมการกวาดกระแสไอออนไป

3. ความสำคัญของกระแสไอออนที่มีผลต่อการสร้าง Poly Resistor

$$D = IT/NQA$$

D = ปริมาณสารเจือ หน่วย Ion / Cm²

T = เวลาในการยิง หน่วย Sec.

I = กระแสไอออน หน่วยเป็น Ampere

N = จำนวนประจุต่อไอออน 1 ตัว เช่น $_{11}B^+$ เท่ากับ 1

Q = 1.6 E-19 Culumb

A = เป็นพื้นที่หน่วยเป็น Cm²

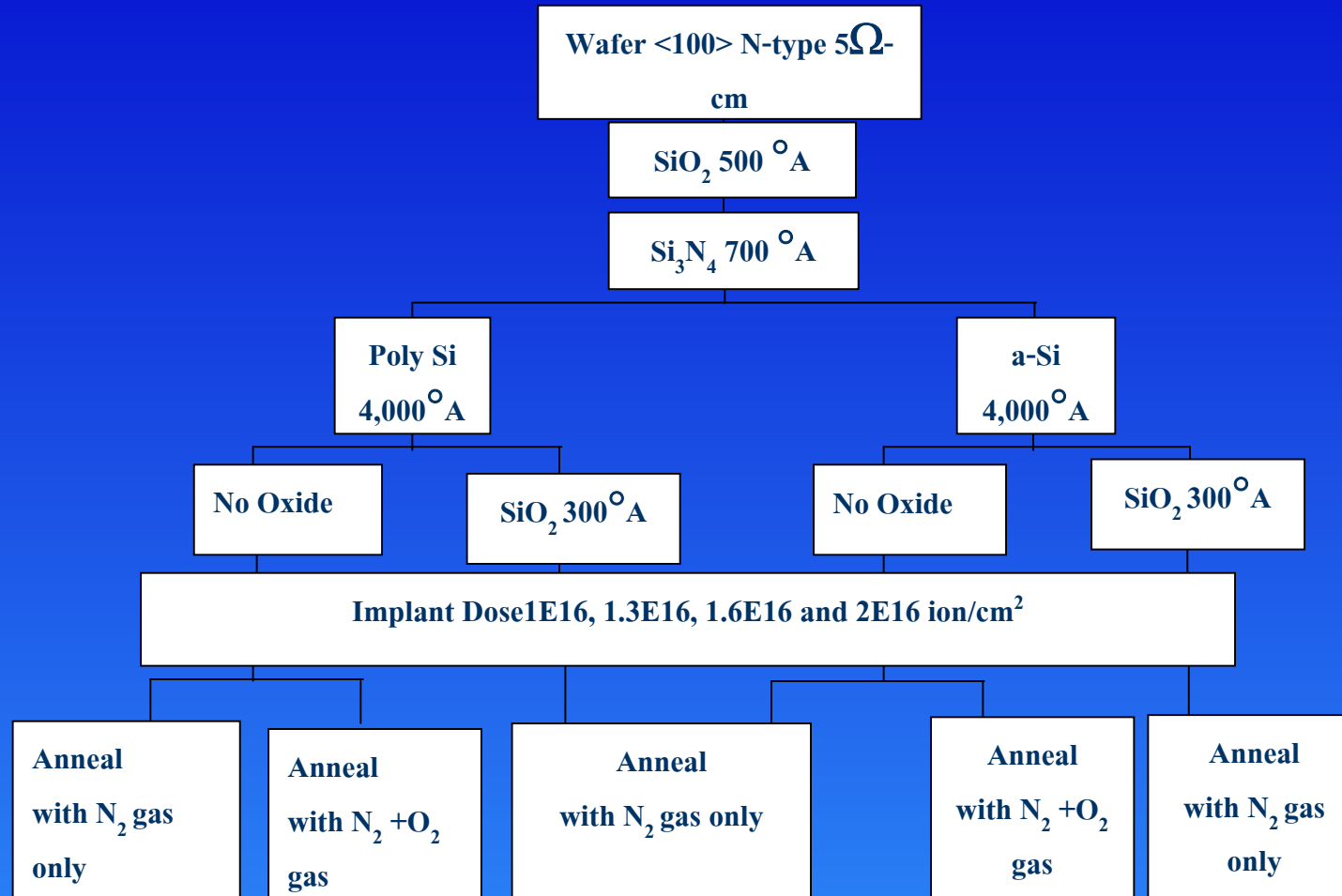
ดังนั้นจะเห็นว่าเมื่อปริมาณ กระแสไอออนเพิ่มขึ้น ปริมาณสารเจือก็เพิ่มขึ้น ในเวลาการยิงเท่ากัน

วิธีการทดลอง

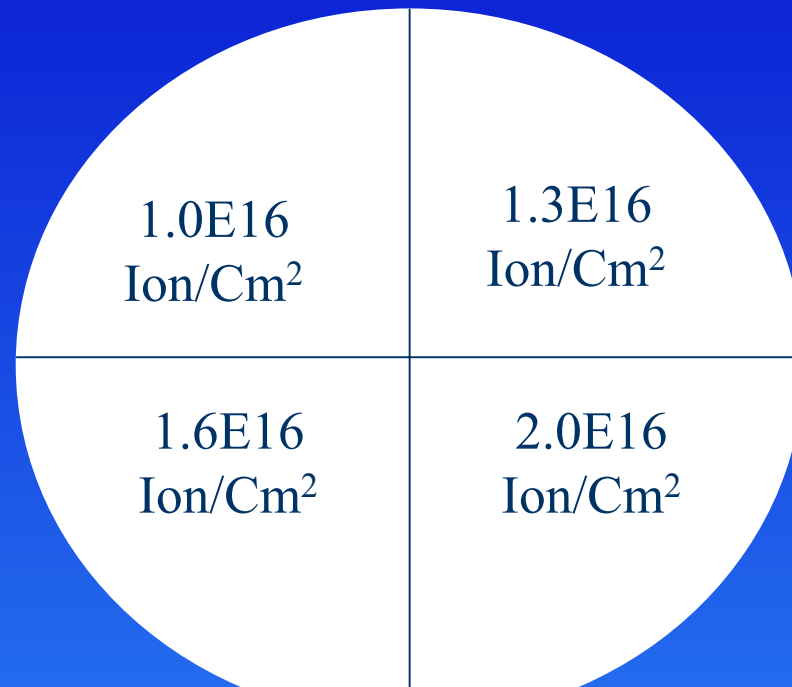
การทดลองแบ่งออกเป็น 4 เงื่อนไข

1. ทำการแยกฟิล์มเป็น 2 ชนิดคือ Poly-Si และ a-Si
2. ทำการเจือสารที่เงื่อนไข $1E+16$, $1.3E+16$, $1.6E+16$ และ $2.0E+16$ Ion/Cm²
3. ทำการแยกมี Screen Oxide และ ไม่มี Screen Oxide
4. เงื่อนไขการ Anneal แยก Flow gas เป็น 2 แบบ คือ N₂ อย่างเดียว กับ N₂ กับ O₂

วิธีการทดลอง

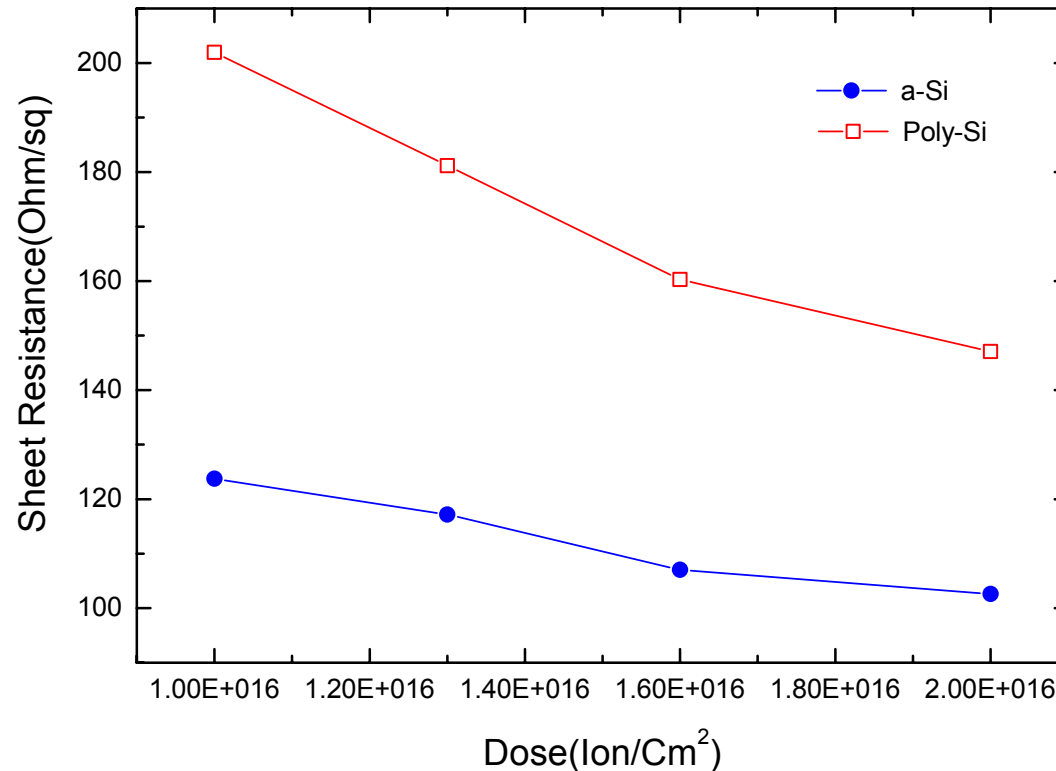

วิธีการทดลอง

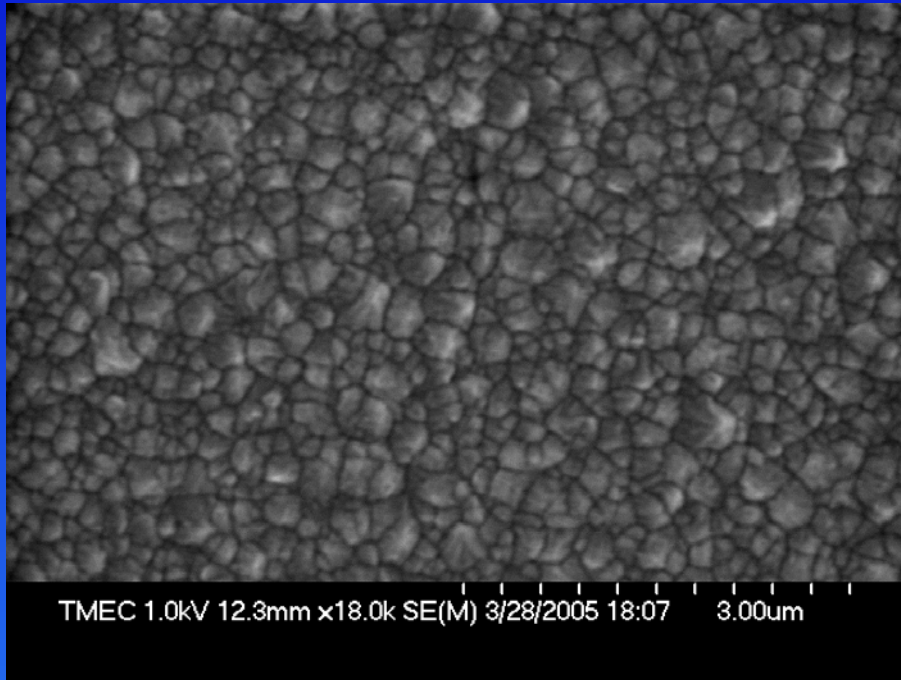
ทำการยิงเจือสารบนแผ่นเวเฟอร์ 4 ครั้งโดยใช้ Mask กั้นเป็น 4 ส่วนและทำการเจือสารที่
Dose 1.0E16, 1.3E16, 1.6E16 และ 2.0E16 Ion/Cm²

ผลการทดลอง 1

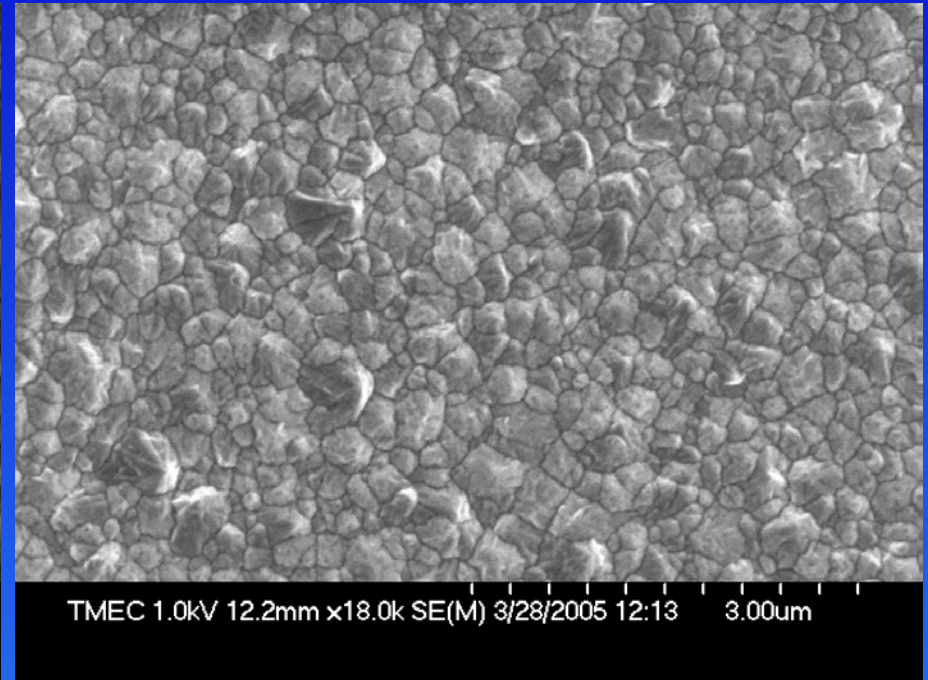

ผลการวัดค่า Sheet Resistance (ohm/ sq) ที่ Anneal ที่อุณหภูมิ 800 ° C เป็นเวลา 15 hrs ภายใต้บรรยากาศ N₂ อย่างเดียว แล้ววัดความต้านทานด้วยเครื่อง 4 point Probe

วิเคราะห์ผลการทดลอง 1

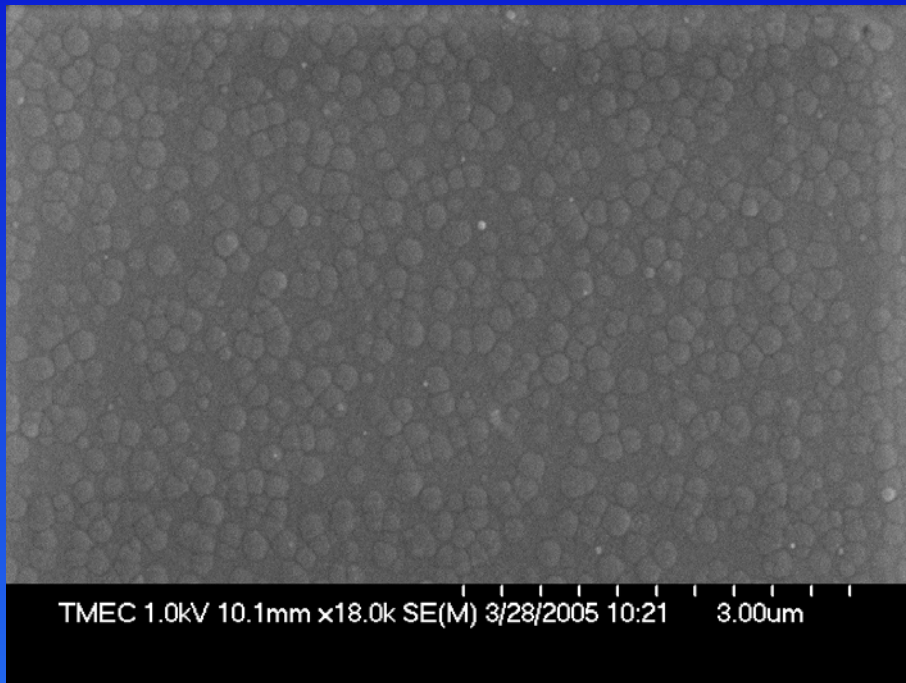
Poly-Si before implant & anneal

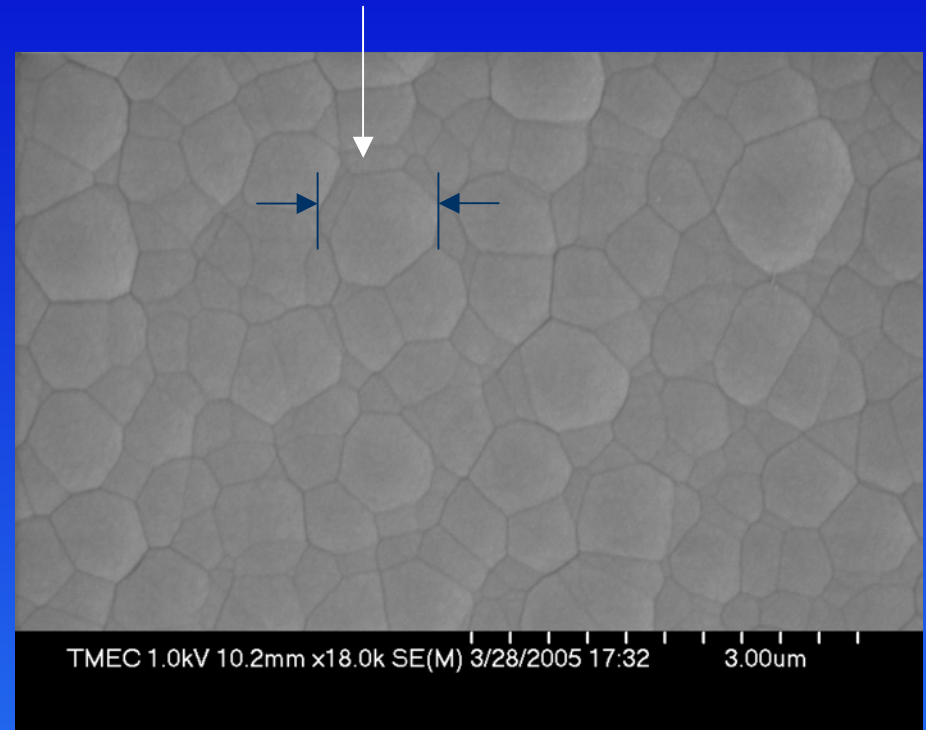
Poly-Si After implant & anneal

ขนาด Grain size ของ Poly-Si หลังการ implant และ anneal เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

วิเคราะห์ผลการทดลอง 1

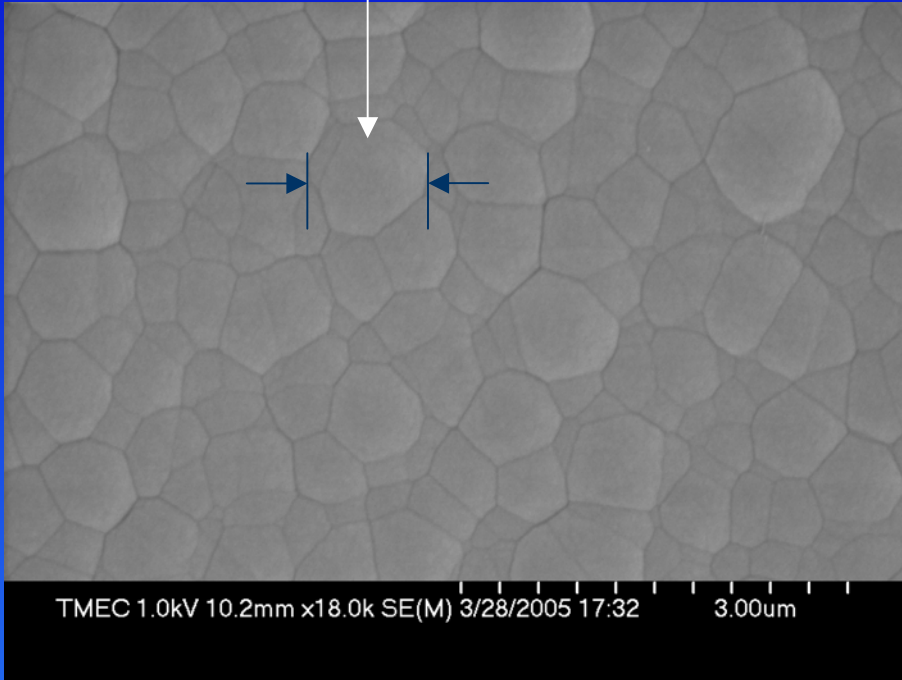
a-Si before implant & anneal

a-Si After implant & anneal

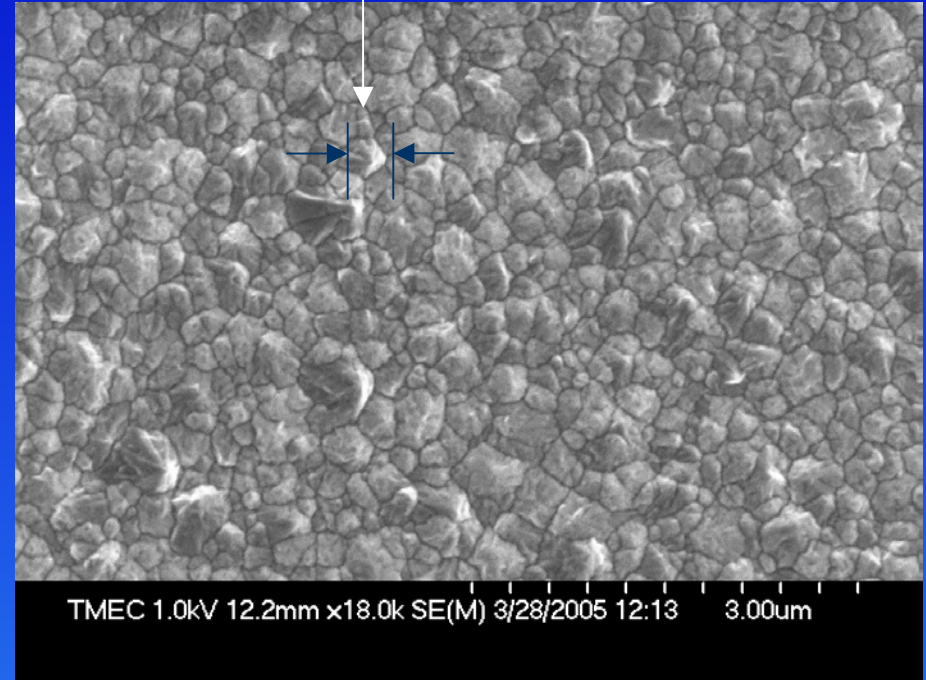
วิเคราะห์ผลการทดลอง 1

Grain size

a-Si after implant & anneal

Grain size

Poly-Si After implant & anneal

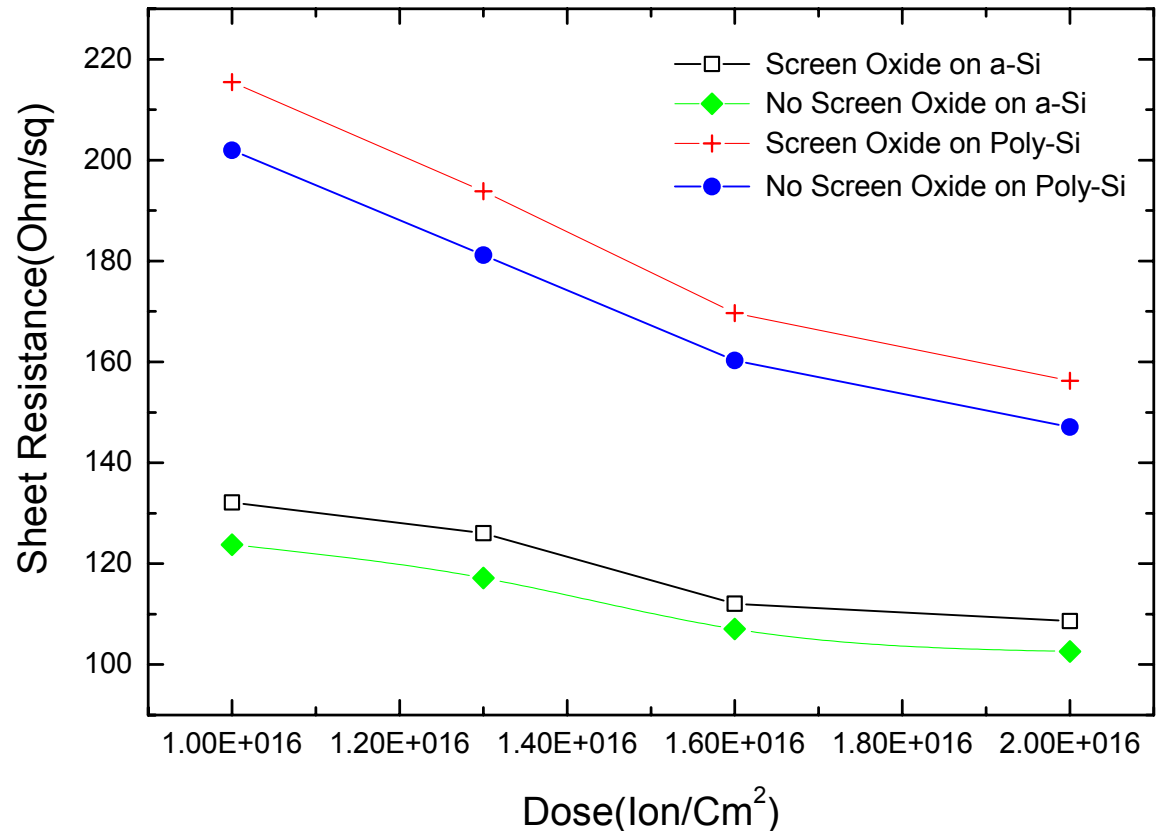
Poly resistor ที่สร้างจากฟิล์ม a-Si มี Grain size $\sim 0.9\mu\text{m}$

แต่ Poly resistor ที่สร้างจากฟิล์ม Poly-Si มี Grain size $\sim 0.45\mu\text{m}$

วิเคราะห์ผลการทดลอง 1

- ค่า Sheet Resistance ของ ฟิล์์ม Poly -Si มีค่าสูงกว่า ฟิล์์ม a-Si ที่ทุกค่าปริมาณสารเจือ โดยพบว่าค่าเฉลี่ยของค่า Sheet Resistance ของ ฟิล์์ม Poly Resistance มากกว่า ฟิล์์ม a-Si เท่ากับ 34.38 % ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปริมาณการ Activation ของ Poly -Si มีค่าน้อยกว่า a-Si
- สาเหตุมาจากหลังการ Anneal ขนาด Grain size ของ a-Si มีปริมาณใหญ่กว่า ของ Poly-Si

ผลการทดลอง 2

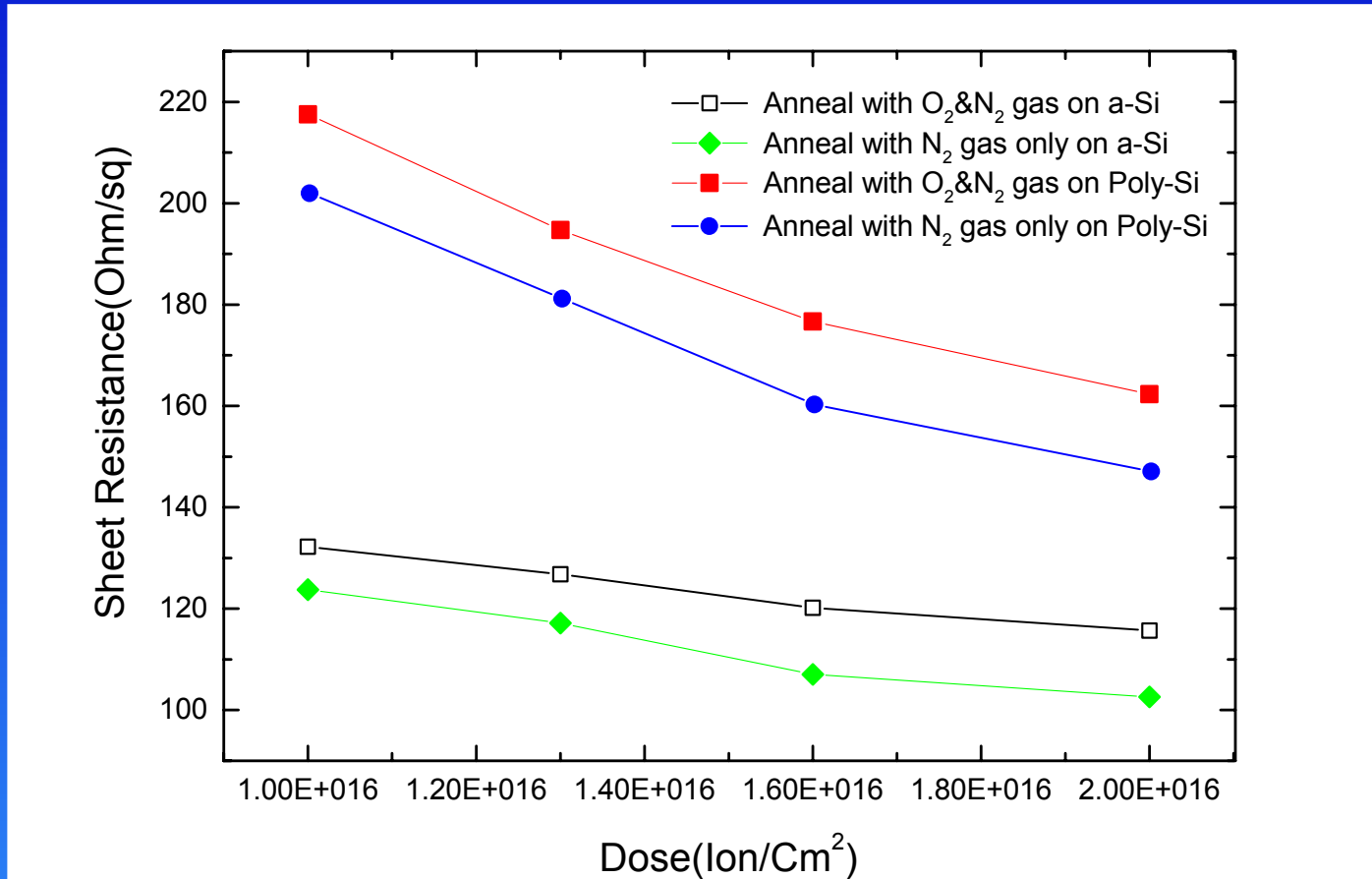

ผลการวัดค่า Sheet Resistance (ohm/ sq) โดย Anneal ที่อุณหภูมิ 800 ° C เป็นเวลา 15 hrs ภายใต้บรรยากาศ N₂ อย่างเดียว แล้วนำไปวัดความต้านทานด้วยเครื่อง 4 point Probe

วิเคราะห์ผลการทดลอง 2

- ค่า Sheet Resistance ของฟิล์ม Poly -Si และ ฟิล์ม a-Si ที่มี Screen Oxide มีค่าสูงขึ้นเมื่อเทียบกับกรณีที่ไม่มี Screen Oxide โดยพบว่าพบว่าค่าเฉลี่ยของค่า Sheet Resistance ของฟิล์ม Poly -Si และ ฟิล์ม a-Si เพิ่มขึ้น เท่ากับ 6.17 % และ 5.86 % ตามลำดับ
- สาเหตุมาจาก โบรอนบางส่วนเกิดการ diffusion เข้าไปใน ชั้น Screen Oxide ในระหว่าง Annealing

ผลการทดลอง 3

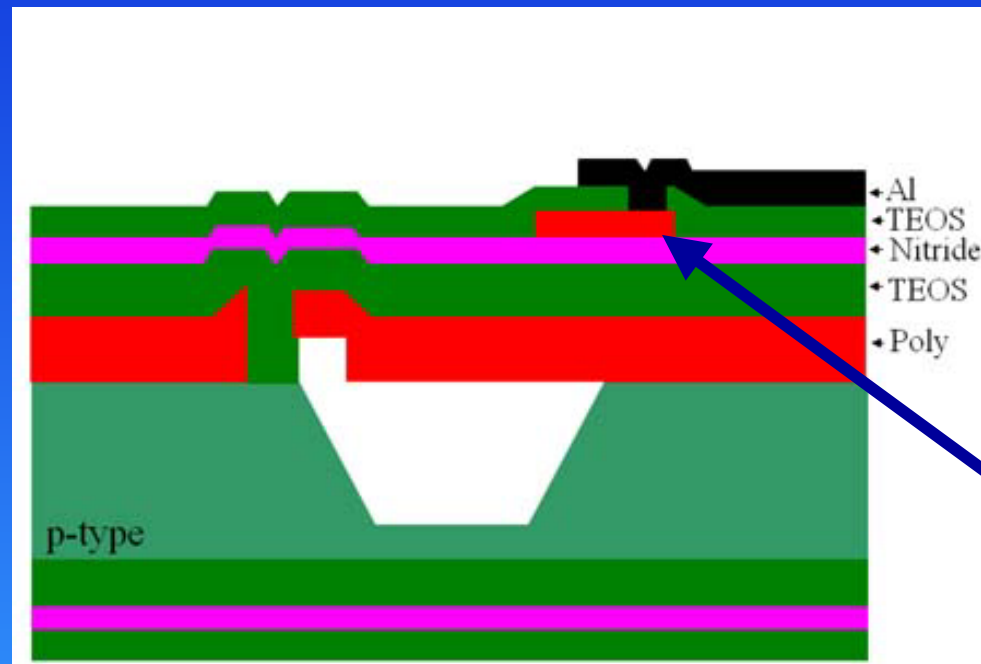
ผลการวัดค่า Sheet Resistance (ohm/ sq) บนแผ่น โดยที่แผ่นเวเฟอร์ หมายเลข 01 และ 04 Anneal ที่อุณหภูมิ 800 ° C เป็นเวลา 15 hrs ภายใต้บรรยากาศ N₂ อย่างเดียว แต่แผ่นเวเฟอร์หมายเลข 02 และ 05 Anneal ที่อุณหภูมิ 800 ° C เป็นเวลา 15 hrs ภายใต้บรรยากาศ N₂ และ O₂ แล้วนำไปวัดความต้านทานด้วยเครื่อง 4 point Probe

วิเคราะห์ผลการทดลอง(3)

- ค่า Sheet Resistance ของฟิล์ม Poly-Si และ ฟิล์ม a-Si ที่ใช้เงื่อนไขการ Anneal ที่อุณหภูมิ 800 °C เป็นเวลา 15 hrs ภายใต้บรรยากาศ N₂ และ O₂ มีค่าสูงขึ้นเมื่อเทียบกับกรณีที่ใช้เงื่อนไขการ Anneal ที่อุณหภูมิ 800 °C เป็นเวลา 15 hrs ภายใต้บรรยากาศ N₂ โดยพบว่าพบว่าค่าเฉลี่ยของค่า Sheet Resistance ของฟิล์ม Poly-Si และ ฟิล์ม a-Si เพิ่มขึ้น เท่ากับ 8.20 % และ 9.05 % ตามลำดับ
- สาเหตุมาจาก โบรอนบางส่วนเกิดการ diffusion เข้าไปใน ชั้น Oxide เกิดขึ้นในระหว่าง Annealing

การประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตวงจรรวม

จากผลการทดลองเรานำเงื่อนไข ในการสร้าง Poly Resistor จากฟิล์ม a-Si โดยการยิงรังสีประจุชนิดพีทีปริมาณ $1.3E16 \text{ ion/cm}^2$ และพลังงาน 50keV และ ที่เงื่อนไข Anneal ที่อุณหภูมิ 800°C เป็นเวลา 15 hrs ภายใต้บรรยากาศ N_2 ได้ Sheet Resistance เท่ากับ 117 Ohm/sq แล้วนำไปสร้างในเซ็นเซอร์ตรวจจับความดัน

Poly Resistor

สรุปผลการทดลอง

- ค่า Sheet Resistance ของ ฟิล์ม Poly-Si มีค่าสูงกว่า ฟิล์ม a-Si ที่ทุกค่าปริมาณสารเจือ เนื่องจากหลังการ Anneal ขนาด Grain size ของ a-Si มีปริมาณใหญ่กว่า ของ Poly-Si
- นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้เทคนิค Screen Oxide และเทคนิคการ anneal โดยการเพิ่ม Flow O_2 ไม่ได้ช่วยให้ค่า Sheet Resistance ลดลงแต่กลับทำให้มีค่าเพิ่มขึ้นเนื่องจากเกิด Diffusion ของโบรอนเข้าไปใน ชั้น Screen Oxide เกิดขึ้นในระหว่าง Annealing
- ดังนั้นเราจึงเลือกฟิล์ม a-Si และใช้เงื่อนไขการ Anneal ที่อุณหภูมิ $800\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 15 hrs ภายใต้บรรยากาศ N_2 ในการสร้าง Poly Resistor เพราะจะได้ค่าความต้านทานที่ต่ำซึ่งทำให้สามารถลดปริมาณการเจือสารในการยิงฝังประจุทำให้เวลาเจือสารได้เร็วขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบคุณบุคลากร TMEC-NECTEC
ทุกท่านที่สนับสนุนการวิจัย

